З 01 липня ц.р. набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії” (№ 231-VII). Цим Законом внесено зміни до законів “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, “Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам”. Таким чином, законодавством урегульовано низку питань пенсійного забезпечення.

Починаючи з січня 2004 року, при призначенні пенсій за нормами Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (далі – Закон 1058) час перебування жінок у відпустці у зв’язку з вагітністю та пологами до страхового стажу не зараховувався (оскільки вони не вважалися застрахованими особами і, відповідно, за них не сплачувалися внески до Пенсійного фонду).

З 01 липня 2013 року особи, які перебувають у відпустці у зв’язку з вагітністю та пологами й отримують допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами, будуть застрахованими особами. Цей період буде зараховуватися до страхового стажу під час призначення їм пенсії.

Щоб ця норма почала діяти, Парламент вніс зміни до законодавства щодо збору єдиного соціального внеску (ЄСВ). Починаючи з липня цього року платниками єдиного внеску визначено також підприємства, установи, організації, фізичних осіб, які використовують найману працю та виплачують допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами, а також осіб, які перебувають у відпустці та отримують допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи, які використовують найману працю та виплачують допомогу у зв’язку з вагітністю та пологами, нараховують єдиний внесок у розмірі 33,2 % суми допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами та утримують єдиний внесок у розмірі 2 % таких сум з осіб, які перебувають у відпустці та отримують таку допомогу.

Зазначені суми нарахованого та утриманого єдиного внеску відображаються платником у звітності до Пенсійного фонду та підлягають сплаті за календарний місяць в якому їх нараховано, не пізніше 20 числа наступного місяця, крім гірничих підприємств, які зобов'язані сплачувати єдиний внесок, нарахований за календарний місяць, не пізніше 28 числа наступного місяця.

У зв’язку з набранням чинності вищезазначеного Закону Пенсійним фондом України розроблено проект постанови правління Пенсійного фонду України “Про внесення змін до деяких постанов правління Пенсійного фонду України щодо нарахування та сплати єдиного внеску з сум допомоги у зв’язку з вагітністю та пологами”, який направлено на погодження зацікавленим міністерствам, сторонам соціального діалогу та розміщено на веб-сайті Пенсійного фонду України.

До 01 липня 2013 року діти, які отримували пенсію у зв’язку з втратою годувальника та які досягли 18-річного віку, втрачали право на отримання такої пенсії за місяці перерви у навчанні між закінченням одного навчального закладу і вступом в інший. Тобто, дитині,

яка закінчила школу у червні, а розпочала навчання у вищому навчальному закладі з вересня, пенсія за липень і серпень не виплачувалась. Діти не отримували пенсію у період перерви в навчанні навіть в одному й тому ж закладі (між отриманням кваліфікації бакалавра і вступом до магістратури).

Новий закон цю несправедливість виправив: відтепер діти (якщо вони навчаються за денною формою навчання) матимуть можливість отримувати пенсію у зв'язку з втратою годувальника в періоди перерви в навчанні, але за умови, що такий період не перевищує чотирьох місяців.

Також змінено механізм щорічного перерахунку призначених пенсій з 01 березня кожного року, що передбачений частиною 2 статті 42 Закону 1058. Порядок проведення такого перерахунку, як і раніше, буде визначатися у межах бюджету Пенсійного фонду за рішенням Кабінету Міністрів України.

Якщо за чинним законодавством право на перерахунок пенсій визначалося залежно від того, на скільки у попередньому році зріс розмір пенсії особи, то в зв'язку зі змінами, внесеними новим законом, це не матиме значення. Перерахунку фактично підлягатимуть всі пенсії, раніше призначені за Законом 1058. При цьому заробітна плата, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, буде підвищуватися на коефіцієнт, який відповідає не менш як 20 відсоткам показника зростання середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, порівняно з попереднім роком. Кожному пенсіонерові гарантується підвищення заробітної плати, з якої призначено (попередньо перераховано) пенсію, на коефіцієнт не менше зростання рівня інфляції (індексу споживчих цін) за минулий рік.

Законом пенсіонеру надано можливість під час визначення зарплати для обчислення пенсії з періоду, за який враховується заробітна плата (дохід) для обчислення пенсії, в першу чергу виключити періоди одержання допомоги по безробіттю (за ці періоди враховується мінімальна зарплата) незалежно від їх періодичності. Також удосконалено механізм визначення середньомісячного коефіцієнта зарплати особи у разі, коли є неповні місяці страхового стажу (місяці, в яких заробіток менше мінімальної заробітної плати). Це дасть можливість збільшити розмір пенсії.